

Incipit Speculum Peccatoris

Quoniam fratres karissimi in
 via huius seculi fugientes fu-
 mus dies nostri sicut umbra
 pretereunt. Necesse est igitur
 corde sollicito memorari sepius quod nostra fra-
 gilitas. nostra mortalis infirmitas consci-
 ens cogit obliuisci Quid est illud quod ip-
 se omnipotens deus nostrum sui gratia volens
 profectum. per beatum moysen nobis tribu-
 it consilium dicens in deuteronomio xxxij. c.
 Utinam saperet et intelligeret ac nouissi-
 ma prouideret Eya fratres mei. ecce fe-
 liciter poterimus euadere motis periculum
 si diligenter studeamus sequi diuinum confi-
 lium. quod est mortis remedium. salutis an-
 tibiotum. peccatoris speculum. cum nobis in-
 sinuat dicens Utinam saperet etc. O saluti-
 fera nostri redemptoris sententia. ex qua nobis
 instructio sapientie. admonitio continencie. spe-
 culum prouidentie. exaltatio penitentie. acqui-
 sitio diuine gratie O admiranda bonitas no-
 stri creatoris O ineffabilis caritas nostri
 redemptoris O predicanda benignitas no-
 stri saluatoris Nos serui nequam sumus. ser-
 ui negligentes. serui inutiles. qui nostris
 exigentibus meritis mortem potius merui-

mus q̄ vitam. et ecce pius actor vite. ip
se dator veme. ipse largitor gratie. nos
inuitat ad salutē dicēs. Vtiaz saperēt rē
Quis mli pitur? homo hec audiēs ista
considerās non vehemētissime gratulat̄.
et vltra quā fari possit exultz in gaudio.
spiritus in vtero eius. q̄ ipsi omnipoten
ti deo. ipsi regi seculoz. ipsi angelorū do
mino. ipsi creatori oīm creaturarū cura
est de nobis infirmis et miseris ac mor
talibus. Cura ergo p̄maxima nobis mel
se debet quaten⁹ pre oibus et sup omia
sacris eius p̄ceptis obediat̄. et ea deuoz
te diligamus et studiose ea adimpleam⁹
ve nobis imppetuuz. qm̄ teste apostolo
miserabiliores oibus hoibus erim⁹. aut
deteriores si hec non fecerim⁹. Vere ad
exeq̄nda domi mandata occisi et manes
existimus. mli in p̄mis omnia odio habe
amus. que ipsi domino displicē cognouim⁹.
et illa fidei corde diligam⁹. que tre
mēde ei⁹ maiestate placē credim⁹. Pro
inde die noctuqz exorādus est ipse cle
mens et misericors deus et domi⁹. vt no
bis largiat̄ auxiliū qui suū tam salutāe
prestat consiliū dicēs. Vtinā saperēt rē.
O F̄res karissimi intelligite q̄so que legi

tis Consideratio enim sententie. destructio est superbie. extinctio est inuidie medela malicie. effugatio luxurie. euacuatio vanitatis et iactantie. constructio discipline. perfectio sanctimonie. preparatio salutis eterne Ait ergo ut saperet etc. Deu heu paucorum et quod paucorum est ista ut? Pauci sunt qui salutare hanc nostri saluatoris sapiant sententiam Pauci sunt quibus est ante oculos aperte fragilitatis cognitio. corruptibilis carnis corruptio. peccatorum recordatio. instantis mortis meditatio. fetentis iehene putei consideratio Ecce quod vtile speculum peccatoris Reuera bone frater si te sepius in huiusmodi speculo prospexeris eris absque dubio Sapientior fortior David cautior Salomone sapietior Illi autem in hoc speculo se sepius considerare neglexerunt. ideo carnis sue cecati desiderijs corruerunt Igitur si tanti viri tamen horribile lapsi sunt in culpam. in quibus tanta affuerit fortitudo et sapientia. quanta cautela. quantoque studio nobis est vigilandum. quibus inest tanta debilitas. tantaque impericia Porro fratres tres viri isti vocandi ideo leguntur in sacra ecclesia. ut sint fidelibus non ad exemplum rume. sed ad speculum cautele. continuis

nullus nostrū in sua confidat fortitudine
nullus p̄sumat de sua sapiētia. ymo sem
per timidi. semp reatus nostri conscij. sē
per de nostra salute sim⁹ solliciti. nunq̄
nostre corruptiōis et nostre mōtalitatis
obliti Qui vō huiusmōi verba negligē
ter audiūt. non sapiūt. nec intelligūt. nec
nouissima p̄uidēt. et sic in mortē et dā
nationē vadūt Vt igit̄ mens nostra cir
ca prudētie studiū euigilet domica nos
hortat̄ sentētia dicēs Vtinā saperēt rē.
Hanc admonitiōē salutiferā oculo rati
onis confidēs carissime. non in trāitu.
ymo cum studio et deliberatōe sepissime
reuoluēdo Quia sic thus nō redolet nisi
ponat̄ in igne Ita nulle sacre scripture
sapit sentētia nisi coacta sit in corde Er
go dilige hec verba et eorū sententiā in
corde tuo imp̄me Vtinā saperēt rē. Ec
ce hic frat̄ carissime. tria tibi hic in hoc
proponunt̄. s. sapientia. intelligētia et p̄
uidētia. vult ergo doming vt scias et in
telligas insup et p̄uideas. vult vt scias
vitam p̄ntem fugitiuā. periculosā. breuē
miserns tabescentē. vniūse vaitati sbiee
tam. peccatorū sordibz pollutā. cupidita
te corruptā. in breuē piturā Quatin⁹ q̄

to infelicioꝝ mūduꝝ ilte esse aspiciē. tan
 to Faciliꝝ pro amore celestis patrie con
 temptat. vult itaq; domiꝝ vt fragilem
 condictionē tuā intelligas. sic meditādo
 videlz. quia nudꝝ egressus ex vtero terre
 matris tue nudꝝ reūteris illuc Et quia
 terra es et in terrā ibis In huiꝝ vite mi
 seriam nudꝝ intraſti lugēs. dies tuos in
 dolore et erūpna ptranſiſti. cuz luctu et
 labore hinc exitꝝ es Intelligas ergo in
 q̄tū ſit ingreſſus tuꝝ Flebilis Progref
 ſus tuus debilis. et egreſſus tuꝝ horri
 bilis Intelligas ergo in q̄tū ſis in hac
 valle miſerie exul et egrotꝝ. vtutibꝝ pau
 per et modicꝝ. labilis et infimus. ac in
 propio morituro ꝑfrater felix eris ſi hu
 iuſmodi intelligas. et in corde tuo q̄ſi in
 libro ſcribas Et hāc vnā quā tibi trado
 regulā ſeruāe ſtudeas Vnde vſus Ideo
 viue deo ꝑtus. toti mūdo tumulatꝝ Cri
 mine mundatꝝ. ſemper trāſire patuꝝ O
 q̄ beatꝝ vir cuiꝝ ania circa huiꝝ moi ſtu
 diū euigilat Quā prudentē ſapit et intel
 ligit ac nouiſſia puidet Cāſſie tu ergo
 fac ſilit Legiſti iā in hoc ſpeclꝝ peccōis
 q̄d ſane ſapias. q̄d intelligas. reſtat vt
 nouiſſia puideas. ora eꝝ cū ꝑph̄ta et dic

notum fac in domine fine meum. et numerum
dierum meorum quibus est. ut sciam quid desit mihi
O utilis oratio O felix contemplatio O neces-
saria postulatio Non plane tempora vel
momenta. que pater posuit in sua potesta-
te prescere deposcas Sed quod sis aduena et
peregrinus in huiusmodi erumpnose pere-
grinationis exilio Homo infirmus et exigui
corporis te intelligas et agnoscas. Ergo
utinam saperet. id est preterita peccata qua-
tum sint amara Jeremie. v. Vide quod a-
marum est et malum deliquisse deum tuum Ma-
lum est in culpa. amarum est in pena Et in-
telligeret. I. presentia quod tuum sint vana Ec-
clesiastes primo. vanitas vanitatum et om-
nia vanitas. Et nouissima prouideret scilicet
eternitatem glorie. quod tuum ad bonos. et eter-
nitatem mortis quod tuum ad malos. ut sibi prou-
ideret contra sterilitatem futuram sicut Jo-
seph gene. viij. et ecclesiastici vij. In omni-
bus operibus tuis memorare nouissima tua
et in eternum non peccabis Reuera frater
carissime si presentis vite tue breuitatem atten-
das. et quod tibi deest mihi agendo deo dig-
nam penitentiam. in disciplina preceptorum eius
obseruanda. et in sanctitate coram ipso perficienda. saperes et intelligeres et mortem au-

te oculos tuos prospiceres Procul dus
 bio mox sine mora spretis p̄mptis post
 positis mundi curis. despectis carnis ille
 cebris. proiectis voluptatib. contēptis
 delicijs. in tua custodia vigilares. ac no
 uissima prudēter prouidēs Sapiētis enī
 est non tam cuiuslibet rei p̄ncipiuz pro
 spicere q̄ fines exitūqz prouidē Deniqz
 Felix esse cōprobat̄ qui sic cogitat de sup
 plicio ante supplicū. vt postmodū suppli
 cii effugiat periculuz Dicitis ergo michi
 Paratus sum pre oibus acquiescē diuī
 no consilio. vt sapiā et intelligā ac nouis
 sima prouideaz Sed que sunt nouissima
 mea Illa utiqz de quibz sp̄ritus sanct⁹
 tibi per salomonē loquit̄ vt superius est
 iam dictū **N**on omnibus mēorare nouissi
 ma tua et metnū non peccabis Non me
 lius potēit caro luxuriosa domai q̄ qua
 lis erit mortua semper p̄meditari Et si
 talē meditationē habuēis felicē te dicēt
 omēs genēatiōes Meditatio enī nichil
 aliud est q̄ mentis ditatio Peroptime
 mens tua ditat̄ quādo contra cūcta adū
 santia prouidētie sciētia illustrat̄ Legit̄
 enim in poeta qz centū lumina in capite
 argos habebat Quod ita pot̄ intelligi

quia ex omni pte sui intra metis sue cir
cumspeditione prudentia. possidebat Igi
tur si tanto studio pollebat paganus. mul
to fortius puriore. prouidentia oculum debet
habere populus vel clericus christianus Es
ergo alter argus. ymo illo cautior. illo
studiosior. illo prudentior. ut sapias et in
telligas ac nouissima tua prouideas Hec
enim sunt nouissima que prouide sollicite su
ma totius prudentie est ut scz illa hora ter
ribilis in qua misera anima tua ex hoc corpus
seculo corruptibili timens est egressura Cre
de michi tu qui legis hec ad huiusmodi
enim rei tremendam considerationem maluisse
debueras prudentiam possidere quam totius mu
di dominationem Vtinam ergo sapiens que dei
sunt/intelligens que mundi sunt / et prouide
res que inferni sunt. profecto deum timens
suprema appetens. mundum contempnens et in
fernum horrerens In illa hora nis metuenda
extrema tua. quis amicorum. quis parentum
tuorum veniens cum gladiis et armis pote
rit auxilium ferre Non enim erit tunc qui con
solatur te ex omnibus caris tuis Respiciens
eris ad auxilium et ad iudicium hominum. sed re
fugium tuum tantummodo est apud deum Cogites
igitur tecum carissime. quo timore timeamus.

quo amore diligend⁹. quo honore vene-
 randus sit ipse domi⁹ ihesus cristus de-
 us nolter. qui salutis p̄sidiū solus p̄stae
 poterit post mortē Reduc ergo carissime
 sepius ad memoriaz illū extremū exitus
 tui diem. et anteq̄ misera aīa tua ex car-
 cere carnis exeat p̄uideas q̄ vadat Isti
 us modi cōsideratio cōtritiōez cōcipit cō-
 tritio cōpūctionē parit cōpunctio contē-
 plationez. s. piū et huīlez affectū in deū
 Piū videlicz ex fiducia adiutōij diuīe bo-
 nitatis et clemētie. huīlez ex cōsideratiōe
 aīe fragilitatis et miserie Dic lector at-
 tende Quid enī est in omī scīa qd̄ hoīem
 prouocet facili⁹ ad sui custodiā et omēz
 iniusticiā expellendā ad sanctitatez in ti-
 more dei p̄ficiendā. q̄ sue corruptiōis cō-
 sideratio. sue mōtalitatis certa coḡtio po-
 stre mo tremēde mortis sue recordatō Et
 enī homo fit non hō Homo quō egrote
 scit egrotādo. egritudo crescit. peccator
 expauescit. cor contremescit. caput con-
 stupescit. sensus euanescit. virtus exare-
 scit. vult⁹ palescit. facies nigrescit. auīs
 furdescit. nal⁹ putrescit. lingua fatescit. os
 obmutescit. corp⁹ tabescit. caro mācescit
 Tunc carnis pulchritudo fetor efficitur

et putredo. tūc homo soluit̃ in cinerē et
vertit̃ in vermē Ecce satis hōribile spec
taculū. sed est nis vtile speculū Quomā
nulla artis medicina. nullaq; doct̃ria sic
superat superbiā. nec sic vincit maliciam
nec sic extinguit libidimē. nec sic mūdo cal
cat vanitatē sicut huiusmōi horrēde mō
tis recordatio Hoc est de studio curiosi
tatis ad studium sancte huilitatis et de
stola luxurie et p̃uitatis. ad stolā mundi
cie et s̃ctitatis seu castitatis De vitam
iquitatis ad vitā s̃ctitatis Hoc est de
vita fornicatiōis ad vitam beate religio
nis. id est de domo cōuersatiōis mundāe
ad domū sancte discipline Vnde ipse bene
dictus spirit⁹ sanct⁹ per p̃phetā pecca
toribus p̃cipit dicēs in psalmo Appre
hendite disciplinā ne quādo irascat̃ do
minus et pereatis de via iusta O q̃ ter
ribilis est sentētia ⁊ nis metuēda hīs q̃
disciplinā non app̃hendūt Ex hac spiri
tus sancti sentētia patz q̃ peribūt Dic
est q̃ dominus per moysen ait Omnis ani
ma que afflictā non fuerit die hac p̃er
bit de populo suo Notanda sunt attenti
us. verba ista Anima iniqua peribit que
non fuerit afflictā. subaudi p̃ disciplinā

per morū correctionē. per cōscientie sanc-
 tificationē vel purificationē Et dicebat
 die hac id est in p̄sēti. tēpore gr̄ie id est
 diei huius vite Quomā qui nō suscipit
 modo tēpus penitētie post mortē non in-
 uenit locū indulgentie Qua pp̄t time tu
 peccator. tu caro sup̄ba. tu vile cadauer
 quē adhuc uiuentē vermes q̄tidie corro-
 dunt. quī de tuo corruptibili corpusculo
 generant̄ contremesce sup̄biā. proice va-
 nitatē. fuge luxuriā. app̄hende disciplinā
 ne pereas Vide in hoc speculo q̄d es. q̄d
 eris. cuius conceptō tabes mēstrua. ori-
 go luctū. putredo finis Vtinā ergo sape-
 res rē. **E**cce frater te cōuenio. vt q̄c-
 quād agant alij sis memor ipse tui. vile-
 scat tibi mūdus plusq̄ tu mundo Inui-
 git̄ tante calamitatis miserā. considera
 attentius et euz p̄pheta ingemiscens di-
 cito Iniquitatē meā annūciabo ⁊ cogita-
 bo p̄ p̄ctō meo Quomā in flagella pa-
 ratus sum ego. et dolor meo in conspec-
 tu meo semper Et iterū die cū apostolo
 qui flebilem conditionis humane sta-
 tum deplorat dicens Infelix ego homo
 quis me liberabit de corpore mortis hu-
 ius Nec salutifera apostoli sētentia pru-

dentem lectore exigit adhuc apostolus
cum in corpore vixit. qđ tamē corp⁹ mō
tuū nominavit Quia qui sapiens est iam
mortē ante oculos cōsiderat. iam se mor
tuū reputat. cū se moriturū pro certo sci
at Attēde ergo in illa terribili hora de
qua loqr misere peccatois anie qđ de mū
do exīta es. quo eritura et itura es Ad
erunt mox mistri maligni. illi etiā male
dicti dyaboli. illi tartarei. illi spirit⁹ hor
ribiles. et pessimi leōes rugiētes vt ra
pianc predā scz tuā peccatricē ammam
miserā Tunc subito horribilia patebūt
loca penarū. caos et caligo tenebrarū
horror miserie et tribulatiōis. terror et
tremor angustie et cōfusiōis. dolor hor
rende visiōis. tremor tremēde mansiōis
vbi locus flentiū. vbi stridor dentiū. vbi
morsus vermiū. vbi clamor dolentiū. vbi
luctus gementiū. vbi est vox clamatiūz
peccatorū dicentiū Ve ve nob filijs eue
Cumqz hec et illis similia. ymo millefis
es plusqđ dici pōt peyora de corp Egres
sura miser a aia ymo miseria audierit.
viderit et senserit. qualis quantusqz. qđ
magnus terror et timor ac tremor erit
in ea Que lingua potest dicere Quis li

ber exponere Quid tunc pderūt scientie
 iactantia seculi. luxurie appetitus. cibus
 exquisitus. potus delicatus. vestis curi
 olitas. calciamenti speciositas. carnis molli
 cies. ventus inglutiuos. ciborū supflui
 tas. crapule ebrietas. domorū construc
 tio. prebendarū acq̄litiō. diuitiarū aggre
 gatio Nunquid poterūt omia ista mise
 ram aiaz hominis eripē et de ore horredi
 et horribilis leonis. et de maledicti Fau
 ce draconis Hanc vtinā lectionez legat
 aliq̄s. sapiat et sane intelligat. et in cor
 de suo retineat implicat⁹ peccatis. amo
 re mundi et carnis inebriat⁹ et cecatus.
 cui plus placet luxuriosi cadaueris ve
 nerosa voluptas. q̄ anime sue sanitas
 qui plus studet circa martham q̄ circa
 marchum. cui pl⁹ est de mūdo q̄ de cri
 sto. cui plus est de lege bouina q̄ de le
 ge diuina. legat igit lectionem istam in
 sapiens ille qui huiusmodi est. et specule
 tur in hoc speculo peccatoris speciez fu
 am Consideret diligens vnde veniat. qd
 sit. et quo vadat Perpendat ex p̄missis
 per quā semitā vehementer metuendaz
 per quod iter tenebrosū per quorū hōri
 das man⁹ misera eius trāsitura est

O stulte peccator. quia ista considerare
nescis siue p̄meditari. quia non vis ista
premeditari et p̄uidere negligis Ideo se
pius inuadit te supbia. exagitat ira. ex-
cruciat malicia. vulnerat inuidia. inflā-
luxuria. fatigat pigricia. ligat auaricia
quomā hereda imminencia tibi totūta
prudētē non respicis. idcirco cōtumax. in-
uoriosus. obstinat⁹ sepe efficiēis Diger
et accidiosus ad opus diuinū accedis et
illud negligentē agis et desidiōse Quāe
quia non p̄uides quo vides Vtinā sapiēs
et intelligeres rē. Tremend⁹ est illius
aspectus vt dicit leo papa. cui piūū om-
ne solidū apertuz omne secretū. cū ob-
scura clarēt. muta respondēt. silēcium
confitetur. mens sine voce loquitur Sed
ille serpens venenosus dyabolo sathas-
nas ausus fuit impetū facere in animaz
sanctissimaz beatissimi Martini. qui erat
gemma sacerdotū cui⁹ felicez animā p̄-
sentibus angelis euntez in celū curabat
impedire. quō est tibi timendy peccatōi
et tremētē p̄meditandū. q̄ horribilitē
occurrēt anime tue ille doli artifex ille fi-
lius iniquitatis. ille animarum hostis a-
marissim⁹ Eya frater carissime p̄cogita

et nunq̄ a tuo corde recedat quantū illa
 beatissima v̄go p̄petua. mater dñi nostri
 ihesu cristi aie sue prouidebat. que vt le-
 gimus filiū suū exorauit. vt maligni spi-
 ritus in ei⁹ trāitu non adessent O si tāta
 et tam s̄cta deo cara. ymo carissima aia
 visionē nephātorū spiritūū dubitabat.
 quid faciet aia peccat̄x Quō potēit sta-
 re ad horrendū aspectū tremēdi vultus
 eius. ad intollerabilē fetorē oris ei⁹ ad
 flāmas sulfureas oculoꝝ ei⁹ Cert⁹ esto
 q̄ timor hui⁹ horrēde bestie om̄e gen⁹
 tormentoꝝ superat. plus q̄ in hoc mūdo
 cogitari queat Qd̄ propheta pauid⁹ ex
 pauescēs ad orōnez confugit dicēs Ex-
 audi deus orōnez meā cum dep̄cor. a ti-
 more inimici eripe aiam meā Mira res
 attende quid orauerit. a timore inq̄t in-
 mici eripe animā meā Non dixit a pote-
 state. sed a timore Quare ad insinuandū
 q̄ maxima sit pena. q̄ horribilis. q̄ in-
 tollerabilis sit terror ipsiq̄ inimici Deu
 heu frater mi si tal⁹ et tant⁹ tremor est
 anime peccatrici. ex sola visione sathane
 quanta cōfusio quātus horror. quāta af-
 flictiō. quāta velamētatio eius erit tacē⁹
 O stulti filij hominū et vani vt quid di-

ligitis vanitatem et queritis mendaciū.
Quā enī diligit iniquitatē odit animā suā
et odibiles sunt impij et impietas eius.
vnde psalmista Nunquā quī oderūt te do
mie oderā rē. Perfecto odio oderā illos
Altissimus enī odio habz peccatōes et
misertus est peitentibz Quare tam hor
rendam tamqz horribilē non circūspicitis
miseriā. quare non picitīs supbiā. quāe
non extinguitis auariciā. quare non cō
tempnitis luxuriā. quare mōes vestros
non corrigitis. quare mādatū dei saluti
ferūqz eius cōsilū negligentē auditis. q̄
re non sapitis et intelligitis ac nouissi
ma prouidetis Hinc est q̄ dominus vs
peccatores terribilit̄ alloquit̄ dicēs Ego
iniquit̄ in interitu vestro ridebo. id est cum
fimis vester venerit vs derisiōe dignos
clamabo Et cū iruēit sup vs illa repē
tina calamitas subsanabo. id est cū ama
ra mors vs morderit etna subsanatiōe
dignos damnabo. Audi mi peccator ter
ribilē sententiā quā si intelligēs sine du
bio expauescēs Sed q̄a scripturas sac̄s
non diligentē legis. actus vite tue. mala
que facis peccata. que cūctis diebz p te
facta. dicta cogitata. et opera tua mala

non sapienter respicis Velox ab mensas
 tardus ad ecclesiā. potēs ad potandū. sed
 eger ad psallendū. peruigil ad fabulas
 somnolent⁹ ad vigilias. patus ad loqnd⁹
 sed tardus et mut⁹ ad psalmodiendum.
 prompt⁹ ad irā et detractionē. piger ve
 ro ad orōnez Inuidie amator. cristi pau
 perū persecutor ffestuca in aliēo oculo re
 spicies. sed trabē in oculo tuo non vidēs
 aliorū facta condēpnās. sed tua non cō
 siderās nec deserēs Ceteros rephendis
 teipsū non corrigis. alios vitupas et te
 collaudas. malicie inuētor. discipline de
 structor. aicus viciorū et hostis virtutū
 Hec sunt que hoiez excecāt et a deo ipsū
 sepant Hec sunt q̄ monachū efficiūt de
 moniacū. conuersū efficiūt perūsū Cleri
 cum hēticiū. cristianū anticristū Qui em̄
 cristian⁹ non est. anticrist⁹ est Non est
 cristian⁹ q̄ vita et morib⁹ cristo est cō
 trari⁹ Heu heu vir insipiēs non cogno
 scet et stult⁹ non intelliget hec Et ideo
 ficut dicit idē pphra siml' insipiēs et stul
 tus peribūt Sed q̄ distātia est inter insi
 pientē et stultū. om̄s enim stult⁹ est in
 sipiēs Insipiēs em̄ dicit̄ quali nō sapiēs
 Multi enim manēt qui sapiētes non sūt
 et tamen stulti non sunt Multi iusti sūt

et multi iusti non sunt et tamē iniqui nō
sunt Vis noscē quis insipiēs sit et quis
stultus Insiipiēs est qui se a paradisi gau-
dijs peregrinū esse non cōsiderat. qui se
epulē in hoc exilio non attēdit Stultus
est qui licet ista cognouerit. liberari ta-
men a mūdi miseria p vite meritū non in-
tendit Item insipiēs est q non credit fu-
tura supplicia reproberū. esse parata et
gaudia iustorū eterna. Stultus autē est
qui licet crediderit tamē vt mortē perpe-
tuam euadat et gloriā eternā caste viuē-
do. pieqz cōsūlādo acqrat non intendit
Iusto ergo iudicio simul insipiēs et stul-
tus peribūt qd tamen nō fieret si sape-
rent et intelligerēt ac nouissima pūde-
rent. Ecce frater mi iam legisti. iam
vidisti in hoc speculo peccatoris. quid
sapias. qd intelligas. que nouissima p-
uideas. Superest igitē vt diligentiē discas
et in corde tuo firmes vt sane sapias et
recte intelligas. vt et prudentiē nouissima
tua pūdeas. vt p hec eternā dānationē
euadas. et cū domio nostro ihesu cristo
vitā eternā possideas Qd tibi ipse cōce-
dat qui est in secula seculorū deus bene-
dictus. Amen. Deo gratias

